

Tóm tắt kết quả sơ bộ Phiên UPR của Việt Nam

Chu kỳ 3, ngày 22/01/2019.

Dựa trên Bản thảo Báo cáo của Nhóm Công tác UPR của Hội đồng Nhân quyền Liên Hợp Quốc, công bố ngày 25/01/2019 và các bản tuyên bố của các quốc gia trong phiên UPR. Một số thông tin sẽ được cập nhật dựa trên Bản chính thức của Báo cáo, sẽ được thông qua vào ngày 08/02/2019.

Kết quả phiên UPR (Việt Nam ủng hộ những khuyến nghị nào) sẽ được thông qua tại Kỳ họp thứ 41 của Hội đồng Nhân quyền vào tháng 6/2019.

Toàn bộ các thông tin chính thức của UPR được LHQ công bố tại trang Việt Nam của Văn phòng Cao ủy Nhân quyền LHQ, phần về UPR (bằng các ngôn ngữ của LHQ).

<https://www.ohchr.org/EN/HRBodies/UPR/Pages/VNindex.aspx>

Đây là bản tóm tắt kết quả sơ bộ nên có thể còn một số thông tin cần điều chỉnh và cập nhật. Xin chú ý theo dõi tiến trình UPR trên trang thông tin chính thức của LHQ để có thông tin chính thức và cuối cùng.

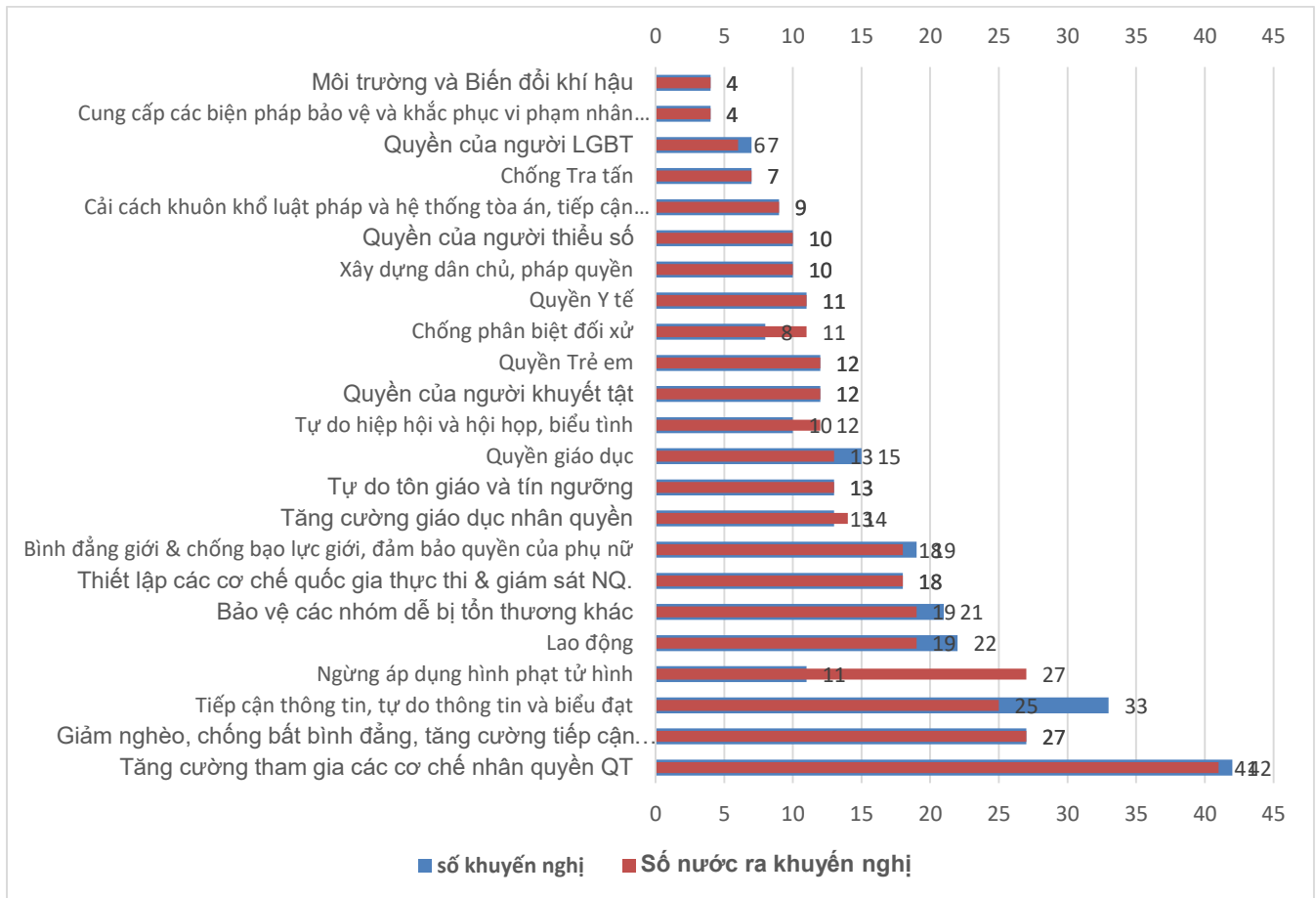
A. Những thông tin chính

Theo Bản thảo Báo cáo của Nhóm Công tác UPR của Hội đồng Nhân quyền Liên Hợp Quốc, công bố ngày 25/01/2019:

- ✚ 22 quốc gia đã gửi trước 77 câu hỏi cho phiên đối thoại.
- ✚ 121 quốc gia đã đưa ra 291 khuyến nghị.
- ✚ **Những nỗ lực được nhiều quốc gia khen ngợi:** Tham gia Công ước chống tra tấn, Công ước về quyền của người khuyết tật; cam kết với tiến trình UPR, cải cách luật pháp và thể chế để tôn trọng và bảo vệ nhân quyền, chú trọng an sinh xã hội, nâng cao mức sống, thúc đẩy bình đẳng giới, hỗ trợ các nhóm yếu thế, tiến bộ trong đảm bảo tự do tôn giáo và tín ngưỡng, giảm hình phạt tử hình, quyền của người LGBT, thúc đẩy phát triển bền vững.
- ✚ **Những vấn đề nhiều quốc gia bày tỏ sự lo ngại:** hạn chế tự do biểu đạt, tự do báo chí, tự do hiệp hội và hội họp ôn hòa, áp dụng án tử hình, tình trạng của các bloggers, người bảo vệ nhân quyền, các nhóm thiểu số, xét xử công bằng, thiếu vắng cơ quan nhân quyền quốc gia.

B. Các vấn đề nổi bật theo số lượng khuyến nghị

Trong phần này, các khuyến nghị được nhóm lại và đếm theo quốc gia đưa ra khuyến nghị và chủ đề, nên sẽ có khuyến nghị được đếm lại ở một chủ đề khác có liên quan, hoặc khi 1 quốc gia đưa ra 2 khuyến nghị trong cùng một chủ đề thì sẽ được tính một lần trong tổng số các quốc gia đưa ra khuyến nghị trong phạm vi chủ đề này. Vì vậy con số tổng các khuyến nghị và quốc gia đưa khuyến nghị trong bảng kiểm này sẽ lớn hơn các con số tương ứng 291 và 121 như trong Dự thảo Báo cáo của Nhóm Công tác.

Bảng: Các chủ đề trong UPR của Việt Nam, xếp theo số khuyến nghị

Chú ý:

- Cách thức nhóm các chủ đề này là do người tóm tắt đưa ra, không phải là cách chia vấn đề của LHQ.
 - Số nước ra khuyến nghị và số khuyến nghị là khác nhau
1. Các khuyến nghị giống nhau được gộp lại. Ví dụ, Đan Mạch, Hungary, Ukraine và Zech cùng khuyến nghị phê chuẩn Nghị định thư của Công ước Chống Tra tấn về thiết lập cơ chế quốc gia ngăn ngừa tra tấn, như vậy được coi là một khuyến nghị.
 2. Khi một nước ra hai khuyến nghị trong một lĩnh vực, ví dụ Na Uy có hai khuyến nghị về áp dụng hình phạt tử hình, thì khi đếm số quốc gia đưa khuyến nghị về án tử hình chỉ tính một quốc gia.

C. Tóm tắt các khuyến nghị quan trọng

Chú ý: cho dù bản tóm tắt này cố gắng nêu đủ mọi khuyến nghị đã được đưa ra, vẫn nên đọc từng khuyến nghị chi tiết vì nội dung của khuyến nghị có thể nêu ra các mức độ hành động và cam kết cụ thể.

1. Tăng cường tham gia vào các cơ chế nhân quyền quốc tế¹

- Phê chuẩn Công ước về quyền của lao động di trú.²
- Phê chuẩn Công ước về Chống mất tích cưỡng bức.³
- Phê chuẩn Quy chế Rome về Tòa án hình sự quốc tế.⁴
- Phê chuẩn các Công ước của Tổ chức Lao động Quốc tế ILO: Công ước 87, 98, 105, 169.⁵
- Phê chuẩn Nghị định thư về Bãi bỏ Án tử hình.⁶
- Phê chuẩn Nghị định thư về khiếu nại cá nhân theo Công ước CEDAW.⁷
- Phê chuẩn Nghị định thư về thiết lập cơ chế quốc gia phòng chống Tra tấn theo Công ước Chống Tra tấn.⁸
- Hợp tác với các Thủ tục Đặc biệt của Hội đồng Nhân quyền, mời ngỏ các Thủ tục đặc biệt thăm quốc gia, trả lời tích cực các yêu cầu thăm quốc gia chưa được thực hiện.⁹
- Nhanh chóng nộp báo cáo thực thi Công ước xóa bỏ mọi hình thức phân biệt chủng tộc
- Tăng cường hợp tác với Hội đồng Nhân quyền.¹⁰
- Phổ biến cho người dân về vai trò và trách nhiệm của Ủy ban Nhân quyền Liên chính phủ ASEAN (AICHR);¹¹ Thúc đẩy hợp tác khu vực để lồng ghép nhân quyền vào tất cả ba trụ cột của Cộng đồng ASEAN;¹²
- Thúc đẩy đối thoại chân thành giữa Việt Nam và các nước khác để đảm bảo hiểu biết lẫn nhau và giải quyết những vấn đề quan tâm chung về nhân quyền.¹³ Thúc đẩy hợp tác và chia sẻ kinh nghiệm về cải cách tư pháp.¹⁴
- Khuyến khích các bên trong và ngoài nhà nước hợp tác với các cơ chế nhân quyền của Liên Hợp Quốc.¹⁵

¹ 42 khuyến nghị từ 41 quốc gia: Áo, Belarus, Benin, Bỉ, Chad, Croatia, Czech, Đan Mạch, Đức, El Salvador, Hà Lan, Honduras, Hungary, Iraq, Jordan, Lào, Latvia, Luxembourg, Madagascar, Mauritius, Mexico, Mông Cổ, Montenegro, Mozambique, Na Uy, Nam Phi, New Zealand, Oman, Philippines, Slovakia, Slovenia, Sri Lanka, Tây Ban Nha, Thụy Sĩ, Togo, Trung Quốc, Turkmenistan, Ukraine, Uruguay, Uzbekistan, Zambia.

² 7 khuyến nghị từ El Salvador, Honduras, Mexico, Mozambique, Sri Lanka, Uruguay, và Benin.

³ 5 khuyến nghị từ 6 nước Iraq, Mexico, Slovakia, Ukraine, Sri Lanka, và Uruguay.

⁴ 2 khuyến nghị từ 3 nước Honduras, Áo và Latvia.

⁵ 10 khuyến nghị từ 10 nước Honduras, Pháp, Mauritius, Hà Lan, New Zealand, Na uy, Tây Ban Nha, Jordan, Áo, Bỉ.

⁶ 1 khuyến nghị từ 4 nước El Salvador, Montenegro, Slovenia, và Croatia.

⁷ 2 khuyến nghị từ Uruguay và Benin.

⁸ 1 khuyến nghị từ Đan Mạch, Hungary, Ukraine, và Czech.

⁹ 8 khuyến nghị từ Đức, Latvia, Luxembourg, Mexico, Thụy Sĩ, Uruguay, Belarus.

¹⁰ 1 khuyến nghị từ Nam Phi.

¹¹ 1 khuyến nghị từ Lào.

¹² 1 khuyến nghị từ Philippines.

¹³ 1 khuyến nghị từ Trung Quốc.

¹⁴ 1 khuyến nghị từ Oman.

¹⁵ 1 khuyến nghị từ Ukraine.

2. Thiết lập các cơ chế quốc gia để thực thi các chương trình hành động và giám sát nhân quyền¹⁶

- Xây dựng Kế hoạch hành động thực hiện các Khuyến nghị của Ủy ban Chống Tra tấn.¹⁷
- Xây dựng Kế hoạch tổng thể, Cơ chế điều phối thực hiện và giám sát thực hiện các khuyến nghị UPR.¹⁸
- Xây dựng một chương trình hành động quốc gia về nhân quyền phù hợp với các khuyến nghị của các cơ chế nhân quyền Liên Hợp Quốc.¹⁹
- Thành lập Cơ chế giám sát quyền trẻ em độc lập.²⁰
- Nhanh chóng thành lập Cơ quan Nhân quyền Quốc gia (theo chuẩn mực quốc tế và các nguyên tắc Paris).²¹
- Xây dựng Kế hoạch hành động về Kinh doanh và Nhân quyền.²²
- Cho phép các cơ quan giám sát độc lập tiếp cận tất cả các nơi giam giữ.²³

3. Xây dựng dân chủ, pháp quyền²⁴

- Tiếp tục xây dựng nhà nước pháp quyền thông qua cải cách pháp luật, thúc đẩy cải cách pháp luật về nhân quyền phù hợp với Hiến pháp 2013, đảm bảo mọi người bình đẳng trước pháp luật.²⁵
- Đặt nền tảng cho đa nguyên chính trị và dân chủ, đảm bảo tất cả công dân được hưởng đầy đủ quyền bầu cử, được bầu chọn và tham gia vào đời sống công.²⁶
- Tạo điều kiện thuận lợi để các công dân của mình tham gia vào việc soạn thảo và xây dựng các văn bản pháp luật.²⁷
- Tiếp tục các nỗ lực chống tham nhũng.²⁸

4. Cung cấp các biện pháp bảo vệ và khắc phục vi phạm nhân quyền²⁹

- Đảm bảo điều tra nhanh chóng, độc lập, vô tư và hiệu quả các báo cáo sử dụng vũ lực quá mức hoặc không cần thiết của công an, và các vi phạm nhân quyền của cán bộ nhà nước, và đưa những người vi phạm ra xét xử.³⁰
- Công khai công nhận người bảo vệ nhân quyền và tạo môi trường an toàn cho hoạt động của họ; truy tố những người đe dọa hoặc dùng bạo lực với người bảo vệ nhân quyền.³¹

¹⁶ 18 khuyến nghị từ 18 nước: Anh, Cộng hòa Dominica, Bồ Đào Nha, Haiti, Djibouti, Ukraine và Angola, Ba Lan, Hàn Quốc, Seychelles, Togo, Nam Phi, Uzbekistan, Kazakhstan, Bangladesh và Kuwait, Thụy Điển, và Bỉ.

¹⁷ 1 khuyến nghị từ Anh.

¹⁸ 3 Khuyến nghị từ Cộng hòa Dominica, Bồ Đào Nha, Haiti.

¹⁹ 2 khuyến nghị từ Ukraine và Angola.

²⁰ 1 khuyến nghị từ Ba Lan.

²¹ 8 khuyến nghị từ 9 nước: Hàn Quốc, Seychelles, Togo, Nam Phi, Ukraine, Uzbekistan, Kazakhstan, Bangladesh và Kuwait.

²² 1 khuyến nghị từ Thụy Điển.

²³ 1 khuyến nghị từ Bỉ.

²⁴ 10 khuyến nghị từ 10 nước: Nicaragua, Mali, Turkmenistan, Azerbaijan, Slovakia, Bolivia, Czech, Mông Cổ, Lybia, Iraq.

²⁵ Khuyến nghị từ Nicaragua, Mali, Turkmenistan, Azerbaijan, Slovakia, Bolivia.

²⁶ 1 khuyến nghị từ Czech.

²⁷ Khuyến nghị từ Mông Cổ

²⁸ Khuyến nghị từ Lybia, Iraq.

²⁹ 4 khuyến nghị từ 4 nước Bỉ, Pháp, Luxembourg và Ba Lan.

³⁰ Khuyến nghị của Pháp, Luxembourg và Ba Lan.

³¹ Khuyến nghị từ Bỉ

5. Tăng cường giáo dục nhân quyền³²

- Nâng cao nhận thức về các công ước nhân quyền quốc tế; Đưa Công ước Quyền trẻ em, Công ước về xóa bỏ tất cả các hình thức phân biệt đối xử với phụ nữ và Công ước về quyền của người khuyết tật vào sách giáo khoa.³³
- Đến năm 2025, thực hiện giáo dục nhân quyền trong tất cả các cơ sở giáo dục.³⁴ Tăng cường giáo dục nhân quyền.³⁵
- Tăng cường giáo dục nhân quyền cho cán bộ nhà nước.³⁶
- Thúc đẩy truyền thông nhà nước đóng góp nhiều hơn vào nâng cao nhận thức nhân dân về nhân quyền.³⁷

6. Chống phân biệt đối xử³⁸

- Phê chuẩn Công ước UNESCO về chống phân biệt đối xử trong giáo dục.³⁹
- Xây dựng khung pháp lý mạnh chống và trừng phạt tất cả các hình thức phân biệt đối xử, giúp nạn nhân tiếp cận công lý, xây dựng quy định về chống phân biệt đối xử trên xu hướng tính dục và bản dạng giới.⁴⁰ Quy định rõ việc cấm phân biệt đối xử trên “xu hướng tính dục” và “bản dạng giới” trong luật Lao động.⁴¹
- Tấn công và xóa bỏ mọi hình thức phân biệt đối xử với các nhóm dễ bị tổn thương, bao gồm người có HIV, phụ nữ, người dân tộc thiểu số, các nhóm tôn giáo, ..⁴²
- Xây dựng các biện pháp bảo vệ nhà báo và phóng viên khỏi phân biệt đối xử và bạo lực.⁴³
- Chống kỳ thị và phân biệt đối xử với người khuyết tật về tâm thần.⁴⁴

7. Tiếp tục cải cách khuôn khổ luật pháp và hệ thống tòa án, cải thiện tiếp cận công lý.⁴⁵

- Bỏ ngay việc xét xử lưu động ở các cấp.⁴⁶
- Đảm bảo vai trò của Viện Kiểm sát trong bảo vệ quyền con người.⁴⁷
- Rà soát và phát triển hệ thống tư pháp để đảm bảo môi trường an toàn hơn cho các nạn nhân trong các án hình sự, đảm bảo quyền con người của bị can, bị cáo, phạm nhân.⁴⁸

³² 13 khuyến nghị từ Jordan, Ấn độ, Ethiopia, Philippines, Saudi Arabia, Turkmenistan, Belarus, Ukraine, Morocco, Bahrain, Bhutan, Pakistan và Slovakia.

³³ Khuyến nghị từ Jordan

³⁴ Khuyến nghị từ Ấn độ,

³⁵ Khuyến nghị từ Ethiopia, Philippines, Saudi Arabia, Turkmenistan, Belarus, Ukraine, Morocco, Bahrain.

³⁶ 3 khuyến nghị từ Bahrain, Bhutan và Slovakia

³⁷ Khuyến nghị từ Pakistan

³⁸ 8 khuyến nghị từ 11 quốc gia: Togo, Madagascar, Chile, Na Uy, Malaysia, Brazil, Italy, Hungary, Cambodia, Hy Lạp và Bồ Đào Nha.

³⁹ Khuyến nghị từ Madagascar, Togo.

⁴⁰ Khuyến nghị từ Madagascar, Chile.

⁴¹ Khuyến nghị từ Na Uy.

⁴² Khuyến nghị từ Madagascar, Malaysia, Brazil, Italy, Hungary, Cambodia,

⁴³ Khuyến nghị từ Hy Lạp

⁴⁴ Bồ Đào Nha.

⁴⁵ 9 khuyến nghị từ Đan Mạch, Lào, Hungary, Nhật Bản, Pakistan, Yemen, Canada, Senegal và Slovakia

⁴⁶ Khuyến nghị từ Đan Mạch.

⁴⁷ Khuyến nghị từ Lào.

⁴⁸ Khuyến nghị từ Hungary, Nhật Bản.

- Cải cách tư pháp và thể chế để phù hợp với các chuẩn mực nhân quyền quốc tế;⁴⁹ Thúc đẩy hệ thống tư pháp hình sự minh bạch và vô tư;⁵⁰ đảm bảo quyền được xét xử công bằng.⁵¹
- Tăng tính độc lập của hệ thống trọng tài.⁵²
- Tăng hỗ trợ pháp lý cho người dân, đặc biệt là người nghèo và thiếu số.⁵³
- Sửa Bộ luật Tố tụng hình sự để một người bị bắt có thể ngay lập tức được đại diện bởi một luật sư và đảm bảo quyền được xét xử công bằng của họ.⁵⁴

8. Chống tra tấn⁵⁵

- Phê chuẩn Nghị định thư tùy chọn theo Công ước Chống Tra tấn về cơ chế phòng ngừa tra tấn quốc gia.⁵⁶
- Chấp nhận chuyển thăm của Báo cáo viên đặc biệt về Chống Tra tấn.⁵⁷
- Phổ biến các nội dung quan trọng của Công ước Chống Tra tấn và pháp luật Việt Nam về chống tra tấn.⁵⁸
- Đưa ra kế hoạch hành động thực thi khuyến nghị của Ủy ban Chống tra tấn.⁵⁹
- Đảm bảo bằng chứng có được do tra tấn không được chấp thuận tại tòa.⁶⁰
- Đảm bảo cấm sách nhiễu và tra tấn trong quá trình điều tra và giam giữ; trừng phạt người vi phạm quy định này.⁶¹

9. Bãi bỏ hình phạt tử hình⁶²

- Phê chuẩn Nghị định thư về Bãi bỏ Án tử hình.⁶³
- Đưa ra lệnh đình chỉ áp dụng án tử hình⁶⁴
- Tiếp tục giảm các hình phạt phải chịu án tử hình, không áp dụng án tử hình cho các tội phi bạo lực, chỉ áp dụng cho các tội nghiêm trọng nhất, tiến tới bãi bỏ án tử hình.⁶⁵
- Công bố thông tin về việc áp dụng hình phạt tử hình, tăng tính minh bạch về con số, cách thức và các tội áp dụng hình phạt tử hình.⁶⁶
- Hỗ trợ các thảo luận trong nước tiến tới từ bỏ hình phạt tử hình.⁶⁷

10. Mở rộng tiếp cận thông tin, tự do thông tin và biểu đạt⁶⁸

⁴⁹ Khuyến nghị từ Senegal.

⁵⁰ Khuyến nghị từ Nhật Bản.

⁵¹ Khuyến nghị từ Slovakia

⁵² Khuyến nghị từ Pakistan.

⁵³ Khuyến nghị từ Yemen.

⁵⁴ Khuyến nghị từ Canada.

⁵⁵ 7 khuyến nghị từ Đan Mạch, Hungary, Ukraine, Czech, Thụy Sĩ, Mông Cổ, Anh và Bắc Ireland, Pháp, New Zealand, Togo.

⁵⁶ 1 khuyến nghị từ Đan Mạch, Hungary, Ukraine, Czech.

⁵⁷ Khuyến nghị từ Thụy Sĩ

⁵⁸ Khuyến nghị từ Mông Cổ.

⁵⁹ Khuyến nghị từ Anh và Bắc Ireland; Pháp

⁶⁰ Khuyến nghị từ New Zealand.

⁶¹ Khuyến nghị từ Togo.

⁶² 11 khuyến nghị từ 27 nước

⁶³ 1 khuyến nghị từ 4 nước El Salvador, Montenegro, Slovenia, và Croatia.

⁶⁴ 1 khuyến nghị từ 9 nước: Phần Lan, Georgia, Iceland, Bồ Đào Nha, Tây Ban Nha, Albania, Australia, Áo, và Argentina.

⁶⁵ 6 khuyến nghị từ 11 nước Pháp, Luxembourg, New Zealand, Uruguay, Đức, Mexico, Na Uy, Romania, Italy, Thụy Sĩ, Ukraine.

⁶⁶ 2 khuyến nghị từ New Zealand, Italy và Romania.

⁶⁷ 1 khuyến nghị từ Ukraine.

⁶⁸ 33 khuyến nghị từ 25 nước: Mexico, Peru, Bồ Đào Nha, Malaysia, Indonesia, Hoa Kỳ, Úc, Hà Lan, Ireland, New Zealand, Thụy Điển, Áo, Canada, Romania, Tây Ban Nha, Seychelles, Na Uy, Italy, Hy Lạp, Nhật Bản, Cyprus, Phần Lan. Pháp, Đức, Luxembourg.

- Phúc đáp tích cực yêu cầu thăm quốc gia của Báo cáo viên đặc biệt về tự do quan điểm và biểu đạt.⁶⁹
- Cân nhắc bỏ hệ thống kiểm duyệt trong lĩnh vực văn hóa; Bỏ tất cả các hình thức kiểm duyệt trước trong các lĩnh vực sáng tạo văn hóa và các hình thức biểu đạt, cả trên mạng và ngoài đời.⁷⁰
- Thúc đẩy tiếp cận thông tin,⁷¹ tiếp cận Internet.⁷²
- Gỡ bỏ những hạn chế về biểu đạt, sửa đổi khuôn khổ pháp lý về tự do biểu đạt để có những quy định rõ ràng và phù hợp với các nghĩa vụ nhân quyền quốc tế và Hiến pháp 2013, trong đó có Luật An ninh mạng và Luật Hình sự, Luật Báo chí 2016, Nghị định 174/2013, 72/2013, 27/2018;⁷³
- Đưa ra các biện pháp phù hợp với Công ước về các quyền dân sự và chính trị, đảm bảo nhà báo, người bảo vệ nhân quyền và các NGO có thể tự do hoạt động.⁷⁴
- Xây dựng các biện pháp bảo vệ phóng viên và nhà báo.⁷⁵
- Bảo vệ tính tự do và độc lập của báo chí.⁷⁶ Đảm bảo truyền thông độc lập và đa nguyên, nuôi dưỡng văn hóa tự do biểu đạt trên mạng và ngoài đời.⁷⁷ Ủy quyền xuất bản cho báo chí độc lập.⁷⁸
- Trả tự do cho những người bảo vệ nhân quyền, những người hoạt động tôn giáo và chính trị bị bắt do bày tỏ quan điểm một cách ôn hòa.⁷⁹ Trả tự do cho Hồ Đức Hòa, Trần Huỳnh Duy Thức, Trần Thị Nga, Nguyễn Bắc Truyển và các thành viên của Hội Anh em dân chủ.⁸⁰

11. Tự do hiệp hội và hội họp, biểu tình⁸¹

- Phê chuẩn Công ước ILO số 87 (về quyền tự do hiệp hội và tổ chức của người lao động).⁸²
- Thông qua các luật tạo điều kiện cho tự do tụ họp và biểu tình ôn hòa tuân thủ Công ước về các quyền dân sự và chính trị.⁸³ rà soát luật pháp hiện hành, công bố và thực hiện các hướng dẫn rõ ràng và minh bạch về ứng xử của nhân viên an ninh trong khi quản lý biểu tình.⁸⁴
- Đưa ra các biện pháp phù hợp với chuẩn mực quốc tế để đảm bảo các tổ chức phi chính phủ có thể hoạt động tự do.⁸⁵ rà soát các quy định làm ảnh hưởng đến hoạt động của các tổ chức xã hội dân sự, thúc đẩy không gian cởi mở hơn và đảm bảo các quy định an ninh quốc gia

⁶⁹ Khuyến nghị từ Mexico.

⁷⁰ 2 khuyến nghị từ Peru và Bồ Đào Nha.

⁷¹ Malaysia, Cyprus

⁷² Indonesia.

⁷³ Hoa Kỳ, Úc, Hà Lan, Ireland, New Zealand, Thụy Điển, Áo, Canada, Romania, Tây Ban Nha, Seychelles, Na Uy, Phần Lan.

⁷⁴ Italy

⁷⁵ Hy Lạp

⁷⁶ Nhật Bản

⁷⁷ Áo, Czech

⁷⁸ Đan Mạch.

⁷⁹ Czech

⁸⁰ Hoa Kỳ

⁸¹ 10 khuyến nghị từ 12 nước Pháp, Hà Lan và Bỉ, Australia, Vương quốc Liên hiệp Anh và Bắc Ireland, Italy, Ireland, Czech, Tây Ban Nha, Luxembourg, Thụy Sĩ, Canada.

⁸² 3 khuyến nghị từ Pháp, Hà Lan và Bỉ.

⁸³ Australia.

⁸⁴ Vương quốc Liên hiệp Anh và Bắc Ireland.

⁸⁵ Italy

- không được dùng để ngăn chặn những thảo luận và bất đồng ôn hòa.⁸⁶ Tạo môi trường thuận lợi cho xã hội dân sự độc lập và đảm bảo Luật về Hội tạo điều kiện cho việc đăng ký, hoạt động và tài trợ cho các tổ chức phi chính phủ không bị Nhà nước can thiệp và hạn chế vô lý.⁸⁷
- Thúc đẩy tự do hiệp hội và hội họp,⁸⁸ bảo vệ tự do hiệp hội và hội họp của nhà báo, các tổ chức xã hội dân sự, người bảo vệ nhân quyền.⁸⁹

12. Tự do tôn giáo và tín ngưỡng⁹⁰

- Thúc đẩy tự do tôn giáo và tín ngưỡng, đoàn kết hài hòa tôn giáo.⁹¹
- Chống phân biệt đối xử với nhóm thiểu số về tôn giáo, chống phân biệt đối xử với các nhóm tôn giáo, bảo vệ các nhóm tôn giáo khỏi bạo lực. Bỏ các hạn chế về hành chính với hoạt động tôn giáo.⁹²
- Thi hành Luật Tín ngưỡng, tôn giáo nhất quán ở địa phương, đẩy mạnh việc thi hành Luật tín ngưỡng, tôn giáo.⁹³ rà soát và sửa đổi Luật tín ngưỡng, tôn giáo để đảm bảo tuân thủ Công ước về các quyền dân sự và chính trị.⁹⁴
- Trả tự do cho các nhà hoạt động tôn giáo.⁹⁵

13. Lao động⁹⁶

- Tiếp tục cải thiện khuôn khổ pháp luật và chính sách về lao động,⁹⁷ tham gia các công ước ILO (số 87, 98, 105 và 169);⁹⁸ Đảm bảo Luật lao động tuân thủ các nghĩa vụ quốc tế trong đó có các công ước ILO.⁹⁹
- Nâng cao nhận thức về quyền lao động và các biện pháp bảo vệ sức khỏe và an toàn lao động.¹⁰⁰ Nâng cao nhận thức cho doanh nghiệp và giới chủ về các cam kết về lao động theo các công ước ILO và các hiệp định thương mại mà Việt Nam là thành viên.¹⁰¹
- Đảm bảo Luật Lao động quy định về chống phân biệt đối xử về xu hướng tính dục và bản dạng giới,¹⁰² có quy định chi tiết về quấy rối tình dục.¹⁰³
- Cho phép lập công đoàn độc lập và công nhận quyền được tổ chức của họ.¹⁰⁴
- Thúc đẩy việc làm tử tế cho phụ nữ.¹⁰⁵

⁸⁶ Ireland

⁸⁷ Czech

⁸⁸ Tây Ban Nha, Luxembourg.

⁸⁹ Thụy Sĩ, Canada

⁹⁰ 13 khuyến nghị từ các nước: Brazil, Italy, Angola, Luxembourg, Hy Lạp, Hoa Kỳ, Ba Lan, Croatia, Lào, UAE, Malta và Kenya.

⁹¹ UAE, Lào và Kenya

⁹² Brazil, Angola, Italy và Luxembourg, Hoa Kỳ.

⁹³ Hoa Kỳ, Hy Lạp và Malta.

⁹⁴ Ba Lan, Brazil, Croatia.

⁹⁵ Ba Lan.

⁹⁶ 22 khuyến nghị từ 19 quốc gia: Syria, Chad, Indonesia, Thailand, Myanmar, Đức, Peru, Canada, Honduras, Pháp, Mauritius, Hà Lan, New Zealand, Na Uy, Tây Ban Nha, Jordan, Áo, Bỉ, Montenegro.

⁹⁷ Chad

⁹⁸ 11 khuyến nghị từ Honduras, Pháp, Mauritius, Hà Lan, New Zealand, Na Uy, Tây Ban Nha, Jordan, Áo, Bỉ.

⁹⁹ Indonesia

¹⁰⁰ Myanmar

¹⁰¹ Syria

¹⁰² Na Uy

¹⁰³ Canada

¹⁰⁴ Canada

¹⁰⁵ Thailand

- Cải thiện việc dạy nghề và hướng nghiệp, nhất là cho người dân tộc thiểu số.¹⁰⁶
- Xóa bỏ tình trạng lao động trẻ em.¹⁰⁷
- Mở rộng bảo hiểm y tế cho tất cả lao động trong khu vực phi chính thức.¹⁰⁸

14. Giảm nghèo, chống bất bình đẳng, tăng cường tiếp cận dịch vụ công; Thực hiện các mục tiêu phát triển bền vững¹⁰⁹

- Tiếp tục các nỗ lực giảm nghèo và chống bất bình đẳng¹¹⁰ chú trọng giải quyết vấn đề nghèo ở đô thị.¹¹¹
- Tăng cường tiếp cận bình đẳng và chất lượng tới các dịch vụ công.¹¹²
- Nỗ lực thúc đẩy phát triển bền vững, thực hiện các Mục tiêu phát triển bền vững (SDGs).¹¹³
- Tiếp tục tạo điều kiện phát triển hạ tầng, tiếp cận dịch vụ và phát triển kinh tế khu vực nông thôn và nông dân.¹¹⁴

15. Quyền Y tế¹¹⁵

- Nâng cao chất lượng dịch vụ y tế, tiếp tục nỗ lực để đảm bảo sức khỏe toàn dân, xóa bỏ phân biệt đối xử và bất bình đẳng trong tiếp cận y tế,¹¹⁶ nâng cấp các cơ sở y tế để đảm bảo tiếp cận được với các nhóm dễ bị tổn thương.¹¹⁷ Hỗ trợ người cao tuổi tiếp cận y tế.¹¹⁸ Tăng cường chăm sóc sức khỏe cho phụ nữ.¹¹⁹
- Tiếp tục các chính sách an sinh xã hội về y tế,¹²⁰ tăng độ phủ của bảo hiểm y tế,¹²¹ mở rộng bảo hiểm y tế cho tất cả lao động trong khu vực không chính thức.¹²²
- Xây dựng mô hình chăm sóc sức khỏe tâm thần tại cộng đồng và lấy con người làm trung tâm, tránh dẫn đến đưa vào cơ sở tập trung và điều trị quá mức, đồng thời chống kỳ thị và phân biệt đối xử với người khuyết tật tâm thần.¹²³

16. Quyền giáo dục¹²⁴

- Phê chuẩn Công ước UNESCO về chống phân biệt đối xử trong giáo dục.¹²⁵
- Giảm tỷ lệ mù chữ và bỏ học ở trẻ em gái thiểu số, tăng tiếp cận giáo dục phổ thông và dạy nghề của các em.¹²⁶

¹⁰⁶ Đức

¹⁰⁷ Montenegro

¹⁰⁸ Kenya

¹⁰⁹ 27 khuyến nghị từ 27 quốc gia:

¹¹⁰ 9 khuyến nghị từ 9 nước Venezuela, Bhutan, Haiti, Kyrgyzstan, Cộng hòa DCND Triều Tiên, Ấn Độ, Lebanon, Tunisia, Yeman và Singapore.

¹¹¹ Hàn Quốc.

¹¹² 6 khuyến nghị từ Venezuela, Brunei, Azerbaijan, Trung Quốc, Albania, và Mauritius.

¹¹³ 7 khuyến nghị từ Ai Cập, Gabon, Mongolia, Nigeria, Qatar, Algeria và Bahrain.

¹¹⁴ 4 khuyến nghị từ Serbia, Bolivia, Gabon và Kenya.

¹¹⁵ 11 khuyến nghị từ Maldives, Nicaragua, Brunei, Cyprus, Trung Quốc, Cuba, Venezuela, Kenya, Bồ Đào Nha, Kyrgyztan, và Mauritius.

¹¹⁶ Khuyến nghị từ Maldives, Nicaragua,

¹¹⁷ Brunei.

¹¹⁸ Cyprus.

¹¹⁹ Trung Quốc

¹²⁰ Cuba

¹²¹ Venezuela

¹²² Kenya

¹²³ Bồ Đào Nha.

¹²⁴ 15 khuyến nghị từ 13 nước: Mexico, Nepal, Qatar, Djibouti, Ai Cập, Palestine, Cuba, Đức, Ethiopia, Ấn Độ và Philippines, Maldives và Nepal và Tunisia

¹²⁵ Madagascar và Togo

- Đảm bảo giáo dục chất lượng cho mọi người, đặc biệt với giáo dục tiểu học và mầm non. Tiếp tục tăng tiếp cận giáo dục có chất lượng, đặc biệt với những người thuộc các nhóm yếu thế và dễ tổn thương, ở khu vực nông thôn và miền núi;¹²⁷
- Tăng cường giáo dục dạy nghề thông qua tiếp cận tài chính cho người dân tộc thiểu số.¹²⁸
- Tăng cường giáo dục nhân quyền trong nhà trường.¹²⁹ Có biện pháp hiệu quả để ngăn ngừa và chống bạo lực học đường.¹³⁰

17. Bình đẳng giới & chống bạo lực giới, đảm bảo quyền của phụ nữ¹³¹

- Phê chuẩn Nghị định thư tùy chọn kèm theo Công ước CEDAW.¹³²
- Thực thi Chiến lược quốc gia và chương trình hành động về bình đẳng giới;¹³³ nâng cao nhận thức công chúng về chống phân biệt đối xử với phụ nữ và trẻ em gái.¹³⁴ Giải quyết nguyên nhân gốc rễ của việc ưa thích con trai và việc dùng công nghệ sai mục đích vào việc lựa chọn giới tính, đồng thời đảm bảo phụ nữ tiếp cận được việc nạo thai an toàn.¹³⁵
- Tiếp tục các biện pháp ngăn ngừa và chống bạo lực với phụ nữ;¹³⁶ thông qua một kế hoạch hành động quốc gia về chống bạo lực với phụ nữ và cung cấp đủ nguồn lực để thực hiện có hiệu quả.¹³⁷ Cấm tất cả các hình thức bạo lực với phụ nữ và nâng cao tiếp cận công lý của phụ nữ¹³⁸ Hình sự hóa tất cả các hình thức bạo lực với phụ nữ.¹³⁹ Sửa Luật Lao động và Luật Bình đẳng giới để đảm bảo có quy định cụ thể về quấy rối tình dục.¹⁴⁰
- Tăng cường trao quyền cho phụ nữ và khuyến khích phụ nữ tham gia vào đời sống chính trị và đời sống công.¹⁴¹
- Sửa Luật Hôn nhân và gia đình để đảm bảo quy định tuổi kết hôn bình đẳng¹⁴²
- Bảo vệ phụ nữ và trẻ em khỏi buôn bán người. Cung cấp các biện pháp hỗ trợ nạn nhân phục hồi và tái hòa nhập.¹⁴³
- Đưa ra các biện pháp phù hợp để đảm bảo tái hòa nhập của phụ nữ và em gái là nạn nhân của mại dâm.¹⁴⁴ Đảm bảo trẻ em gái trong mại dâm được coi là nạn nhân.¹⁴⁵

¹²⁶ Mexico

¹²⁷ Khuyến nghị từ Nepal, Qatar, Djibouti, Ai Cập, Palestine, Cuba.

¹²⁸ Đức.

¹²⁹ Khuyến nghị từ Ethiopia, Ấn Độ và Philippines.

¹³⁰ Tunisia.

¹³¹ 19 khuyến nghị từ 18 nước: Uruguay và Benin, Thổ Nhĩ Kỳ và Albania, Cambodia, Iceland, Nhật Bản, Tây Ban Nha, Hungary, Canada, Angola, Zambia, Maldives và Nepal, Ethiopia, Armenia, và Montenegro.

¹³² 2 khuyến nghị từ Uruguay và Benin.

¹³³ Thổ Nhĩ Kỳ và Albania

¹³⁴ Cambodia.

¹³⁵ Iceland.

¹³⁶ Nhật Bản

¹³⁷ Tây Ban Nha

¹³⁸ Iceland.

¹³⁹ Hungary.

¹⁴⁰ Canada

¹⁴¹ Ethiopia, Cambodia và Armenia

¹⁴² Zambia

¹⁴³ Maldives và Nepal

¹⁴⁴ Angola

¹⁴⁵ Montenegro.

18. Quyền của người LGBT¹⁴⁶

- Hợp pháp hóa hôn nhân đồng giới trước kỳ UPR tiếp theo.¹⁴⁷ Sửa Luật Hôn nhân và gia đình để đảm bảo bình đẳng với các cặp đôi đồng giới.¹⁴⁸ Thông qua quy định về hôn nhân bình đẳng, mở rộng các quyền về hôn nhân cho các cặp đôi đồng giới.¹⁴⁹
- Xây dựng quy định về Chống phân biệt đối xử dựa trên xu hướng tính dục và bản dạng giới.¹⁵⁰ Quy định rõ việc phân biệt đối xử dựa trên xu hướng tính dục và bản dạng giới là một nền tảng bị cấm trong Luật Lao động.¹⁵¹
- Thông qua quy định để đảm bảo tiếp cận với điều trị khẳng định giới và công nhận giới về pháp lý.¹⁵²

19. Quyền của người khuyết tật¹⁵³

- Bảo vệ người khuyết tật khỏi bạo lực và phân biệt đối xử;¹⁵⁴ Tiếp tục các nỗ lực đảm bảo quyền của người khuyết tật,¹⁵⁵ trong bối cảnh thực hiện hiệu quả kế hoạch tăng trưởng xanh, chống biến đổi khí hậu và bảo vệ rừng,¹⁵⁶ chống đói nghèo,¹⁵⁷ tiếp cận dịch vụ y tế¹⁵⁸
- Tiếp tục nỗ lực thực hiện Công ước về Quyền của người khuyết tật;¹⁵⁹ tuân thủ công ước trong việc xây dựng mô hình chăm sóc sức khỏe tâm thần tại cộng đồng và lấy con người làm trung tâm, tránh dẫn đến đưa vào cơ sở chuyên biệt và điều trị quá mức, chống kỳ thị và phân biệt đối xử với người khuyết tật tâm thần.¹⁶⁰
- Cải thiện chất lượng và tiếp cận dịch vụ với người khuyết tật, đặc biệt là trẻ em khuyết tật,¹⁶¹ rà soát các quy định pháp luật, đặc biệt về tiếp cận giao thông của người khuyết tật.¹⁶²
- Tăng cường chính sách thông tin, giáo dục và xây dựng năng lực cho những người thực thi pháp luật để họ có thể tôn trọng tốt hơn quyền của người khuyết tật¹⁶³ Giáo dục, đào tạo cho cán bộ và những người làm trong những lĩnh vực liên quan đến bảo vệ quyền của người khuyết tật.¹⁶⁴

20. Quyền Trẻ em¹⁶⁵

- Đưa tuổi quy định pháp lý của trẻ em lên 18 tuổi.¹⁶⁶

¹⁴⁶ 7 khuyến nghị từ Canada, Iceland, Na Uy, Chile, Hà Lan và Malta.

¹⁴⁷ Hà Lan

¹⁴⁸ Canada

¹⁴⁹ Iceland.

¹⁵⁰ Chile

¹⁵¹ Na Uy

¹⁵² Iceland.

¹⁵³ 12 khuyến nghị từ Italy, Ấn độ, Fiji, Tunisia, Brunei, Indonesia, Bồ Đào Nha, Singapore, Saudi Arabia, Iran, CHDCND Triều Tiên và Jordan

¹⁵⁴ Italy

¹⁵⁵ Ấn độ

¹⁵⁶ Fiji

¹⁵⁷ Tunisia

¹⁵⁸ Brunei

¹⁵⁹ Indonesia

¹⁶⁰ Bồ Đào Nha

¹⁶¹ Singapore

¹⁶² Saudi Arabia.

¹⁶³ Iran.

¹⁶⁴ CHDCND Triều Tiên

¹⁶⁵ 12 khuyến nghị của các nước Anh, Slovenia, Ba Lan, Kazakhstan, Iran, Hungary, Maldives, Nepal, và Italy, Montenegro, Syria, Jordan, Tunisia, Bhutan, Brunei, Tunisia, Singapore, Singapore.

¹⁶⁶ Anh, Slovenia

- Cân nhắc thành lập cơ chế giám sát quyền trẻ em độc lập.¹⁶⁷
- Thúc đẩy và bảo vệ quyền trẻ em, đặc biệt là trong những hoàn cảnh dễ bị tổn thương;¹⁶⁸ Bảo vệ trẻ em khỏi bóc lột tình dục và buôn bán người,¹⁶⁹ đảm bảo trẻ em gái trong mại dâm được coi là nạn nhân¹⁷⁰ Tiếp tục thực thi hiệu quả các dự án và chương trình phòng ngừa tai nạn và thương tích cho trẻ em.¹⁷¹
- Đưa Công ước về quyền Trẻ em, Công ước về quyền của Người khuyết tật, Công ước về xóa bỏ tất cả các hình thức phân biệt đối xử với phụ nữ vào sách giáo khoa.¹⁷² Có biện pháp hiệu quả phòng ngừa và giải quyết bạo lực học đường.¹⁷³
- Đảm bảo tiếp cận các dịch vụ công, xóa đói nghèo và thúc đẩy quyền trẻ em,¹⁷⁴ đặc biệt là trẻ em khuyết tật.¹⁷⁵

21. Quyền của người thiểu số¹⁷⁶

- Bảo vệ người thiểu số về tôn giáo và dân tộc, tránh áp đặt những quy định pháp lý hạn chế cho họ.¹⁷⁷
- Tiếp tục các biện pháp bảo vệ quyền của người thiểu số với tiếng nói và chữ viết của họ.¹⁷⁸
- Tiếp tục các biện pháp tạo điều kiện thuận lợi cho người dân tộc thiểu số; đầu tư vào hạ tầng ở vùng xa, đầu tư trường học cho trẻ em dân tộc thiểu số.¹⁷⁹ Giảm tỷ lệ bỏ học ở trẻ em gái dân tộc thiểu số, tăng tiếp cận giáo dục trung học và dạy nghề cho các em.¹⁸⁰
- Hỗ trợ phụ nữ dân tộc thiểu số tiếp cận giáo dục dạy nghề và nguồn lực tài chính, đặc biệt là người Degar và Khmer Krom.¹⁸¹
- Tăng cường các nỗ lực giảm nghèo, tiếp cận y tế và dịch vụ công cho các dân tộc thiểu số.¹⁸²
- Hỗ trợ pháp lý cho người dân tộc thiểu số.¹⁸³

22. Bảo vệ các nhóm dễ bị tổn thương khác¹⁸⁴

- Đưa ra các quy định pháp lý về bảo vệ người nhập cư, chuẩn bị nền tảng cho Công ước về quyền của người lao động di trú và thành viên gia đình họ.¹⁸⁵ Phê chuẩn Công ước về Quyền của người lao động di trú và thành viên gia đình họ.¹⁸⁶
- Chống buôn bán người,¹⁸⁷ đặc biệt là bảo vệ phụ nữ và trẻ em khỏi buôn bán người, hỗ trợ nạn nhân phục hồi và tái hòa nhập.¹⁸⁸

¹⁶⁷ Ba Lan

¹⁶⁸ Kazakhstan

¹⁶⁹ Iran, Hungary, Maldives, Nepal, và Italy

¹⁷⁰ Montenegro

¹⁷¹ Syria.

¹⁷² Jordan

¹⁷³ Tunisia

¹⁷⁴ Bhutan, Brunei, Tunisia, Singapore

¹⁷⁵ Singapore

¹⁷⁶ 10 khuyến nghị từ các nước Luxembourg, Sri Lanka, Jordan, Belarus, Iran, Mexico, Peru, Ấn Độ, Brunei, và Yemen.

¹⁷⁷ Luxembourg

¹⁷⁸ Sri Lanka

¹⁷⁹ Jordan, Belarus, Iran.

¹⁸⁰ Mexico

¹⁸¹ Peru

¹⁸² Ấn Độ, Brunei

¹⁸³ Yemen.

¹⁸⁴ 21 khuyến nghị từ 19 quốc gia.

¹⁸⁵ Ai Cập

¹⁸⁶ Sri Lanka, Mozambique, Uruguay, El Salvador, Honduras, Mexico, Benin,

- Tăng cường bảo vệ và chăm sóc sức khỏe cho người cao tuổi, tăng nhân viên công tác xã hội và dịch vụ xã hội cho người cao tuổi và các hoạt động khuyến khích sự tham gia và đóng góp của người cao tuổi.¹⁸⁹

23. Môi trường và Biến đổi khí hậu¹⁹⁰

- Tăng cường phổ biến thông tin và nâng cao nhận thức về tác động của biến đổi khí hậu và các biện pháp giảm nhẹ.¹⁹¹
- Thúc đẩy và tham gia các sáng kiến về biến đổi khí hậu và quyền của các nhóm dễ bị tổn thương của Hội đồng Nhân quyền.¹⁹²
- Tăng cường nỗ lực giảm tác động tiêu cực của công nghiệp hóa lên môi trường và đảm bảo nguồn nước an toàn.¹⁹³
- Ưu tiên đầu tư vào nâng cao hiệu quả xử lý nước thải, chất thải sinh hoạt và công nghiệp để bảo vệ môi trường tốt hơn.¹⁹⁴

¹⁸⁷ 7 khuyến nghị từ Ấn Độ, Iraq, Nigeria, Philippines, Italy, Yemen và Chile

¹⁸⁸ 2 khuyến nghị từ Nepal và Maldives

¹⁸⁹ 5 khuyến nghị từ Tunisia, Brunei, Myanmar, Ấn độ và Sri Lanka

¹⁹⁰ 4 khuyến nghị của Philippines, Bangladesh, Hàn Quốc, UAE

¹⁹¹ Philippines

¹⁹² Bangladesh

¹⁹³ Hàn Quốc

¹⁹⁴ UAE.

Tham khảo thêm:

1. Các thông tin chính thức về UPR của Việt Nam được công bố tại trang Việt Nam của Văn phòng Cao ủy Nhân quyền LHQ:
<https://www.ohchr.org/EN/HRBodies/UPR/Pages/VNindex.aspx>
2. Tham khảo thêm trong Cơ sở dữ liệu về UPR của UPR-info:
www.UPR-info.org
3. Theo dõi tin tức cập nhật về UPR và các tiến trình nhân quyền khác của Việt Nam tại LHQ qua
www.facebook.com/UPRViet

Nếu bạn muốn có thêm thông tin, liên lạc với HRS qua HRS@HRS.org.vn